

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 07.12.2023 r.

Poz. 5591

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.113.2023.MA WOJEWODY POMORSKIEGO

z dnia 30 listopada 2023 r.

Wojewody Pomorskiego

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463 i poz. 1688)

stwierdza się nieważność

§ 9. załącznika do uchwały Nr CI/731/2023 Rady Gminy Kosakowo z dnia 24 października 2023 roku w sprawie: określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Kosakowo w zakresie słów: „stali” i „uprawnieni do głosowania w wyborach powszechnych na terenie gminy Kosakowo ujęci w stałym rejestrze wyborców”.

Uzasadnienie

W dniu 3 listopada 2023 r. do Wojewody Pomorskiego wpłynęła uchwała Nr CI/731/2023 Rady Gminy Kosakowo z dnia 24 października 2023 roku w sprawie: określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Kosakowo, dalej zwana „uchwałą”.

Jako podstawę prawną podjęcia uchwały Rada wskazała przepis art. 18 ust. 1 w związku z art. 5a ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463 i poz. 1688, dalej jako: „u.s.g.”).

W toku czynności nadzorczych, pismem z dnia 28 listopada 2023 r., organ nadzoru zawiadomił Radę Gminy Kosakowo o wszczęciu postępowania nadzorczego w stosunku do przedmiotowej uchwały oraz poinformował o możliwości złożenia wyjaśnień w sprawie.

Po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego organ nadzoru stwierdził, że uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa.

W § 1 uchwały Rada Gminy Kosakowo wskazała, że „określa się „Zasady i tryb przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Kosakowo” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały”. W § 9 załącznika do uchwały Rada postanowiła natomiast, że „w konsultacjach mają prawo brać udział stali mieszkańcy Gminy Kosakowo uprawnieni do głosowania w wyborach powszechnych na terenie gminy Kosakowo ujęci w stałym rejestrze wyborców”.

Zgodnie z treścią art. 5a ust. 1 u.s.g. w wypadkach przewidzianych ustawą oraz w innych sprawach ważnych dla gminy mogą być przeprowadzane na jej terytorium

konsultacje z mieszkańcami gminy. Jak wynika zaś z art. 5a ust. 2 u.s.g. zasady i tryb przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami gminy określa uchwała rady gminy, z zastrzeżeniem ust. 7.

Wskazać należy, że przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego podlegający publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego. Zgodnie z art. 94 Konstytucji RP organy samorządu terytorialnego, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Jednocześnie zasada praworządności wyrażona w art. 7 Konstytucji RP, który stanowi, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, wymaga, aby materia regulowana wydanym przez organ aktem normatywnym zarówno wyczerpywała upoważnienie ustawowe, jak i nie przekraczała jego zakresu.

W ocenie organu nadzoru cytowany wyżej przepis § 9 załącznika do uchwały w sposób istotny narusza art. 5a ust. 1 i 2 u.s.g. w związku z art. 7 Konstytucji RP. Jak wynika z treści art. 5a ust. 1 u.s.g. konsultacje przeprowadzane są z mieszkańcami danej gminy, natomiast w myśl ustępu 2 rada gminy w uchwale określa jedynie zasady i tryb przeprowadzania tych konsultacji z mieszkańcami gminy. Wobec powyższego krąg osób uprawnionych do udziału w konsultacjach określają przepisy rangi ustawowej, mówiące o wszystkich mieszkańcach gminy bez względu na wiek czy posiadane prawa. Ponadto norma art. 5a ust. 2 u.s.g., nadająca gminie uprawnienie do określenia w drodze uchwały zasad i trybu przeprowadzania konsultacji, nie pozwala na ograniczenie w drodze tej uchwały kręgu osób uprawnionych do udziału w konsultacjach i modyfikacji przepisu art. 5a ust. 1 u.s.g. Rada gminy nie posiada kompetencji do odbierania komukolwiek prawa do wyrażania opinii w ramach udziału w konsultacjach społecznych. Jak słusznie wskazał w uzasadnieniu do swojego wyroku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku *„zgodnie z art. 1 ust. 1 u.s.g. mieszkańcy gminy tworzą z mocy prawa wspólnotę samorządową a przez gminę należy rozumieć wspólnotę samorządową oraz odpowiednie terytorium (ust. 2). Powyższe oznacza, że w unormowaniu dotyczącym konsultacji z mieszkańcami gminy (art. 5a u.s.g.) ustawodawca wskazując na krąg mieszkańców gminy tworzących z mocy prawa wspólnotę samorządową (art. 16 ust. 1 Konstytucji RP, art. 1 ust. 1 u.s.g.) odwołał się wyłącznie do przesłanki zamieszkania, nie wprowadzając natomiast dodatkowych kryteriów uczestnictwa mieszkańców w konsultacjach społecznych ani nie upoważniając rady gminy do podejmowania jakichkolwiek zabiegów uchwalodawczych w tym zakresie”* (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 1 sierpnia 2019 r., sygn. akt III SA/Gd 419/19, zob. też wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 17 kwietnia 2018 r., sygn. akt II SA/Op 64/18 oraz wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 18 kwietnia 2016 r., sygn. akt IV SA/Po 176/18).

Wobec powyższego, stwierdzenie nieważności § 9 załącznika do uchwały Nr CI/731/2023 Rady Gminy Kosakowo z dnia 24 października 2023 roku w sprawie: określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Kosakowo w zakresie słów: „stali” i „uprawnieni do głosowania w wyborach powszechnych na terenie gminy Kosakowo ujęci w stałym rejestrze wyborców” należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Pomorskiego.

Wojewoda Pomorski

Dariusz Drelich